

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ДОШКІЛЬНОЇ, ПОЧАТКОВОЇ
ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Школознавство
(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 013 Початкова освіта
(код і назва спеціальності (предметної спеціальності або спеціалізації))

освітня програма: усі освітні програми зі спеціальності
(назва освітньої програми)

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова Ради з якості вищої освіти
педагогічного факультету

_____ к.пед.н. Сич Ю.І.

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою загальної педагогіки, дошкільної,
початкової та спеціальної освіти
протокол № 8 від 8.01.2020р.

Завідувач кафедри _____ доц. Іванова Д. 7.

(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми:

Звєкова Вікторія Корнійівна, кандидат педагогічних
наук, доцент кафедри загальної педагогіки,
дошкільної, початкової та спеціальної освіти

Рецензенти програми:

Лунгу Лариса Валентинівна, кандидат
педагогічних наук, старший викладач кафедри
загальної педагогіки, дошкільної, початкової та
спеціальної освіти

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>
<i>Кількість кредитів: 4</i>	<i>Лекції:</i>	
	22	8
<i>Модулів: 2</i>	<i>Практичні заняття:</i>	
<i>Загальна кількість годин: 120</i>		
<i>Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 3, 4</i>	<i>Лабораторні заняття:</i>	
<i>Семестр: 6, 8</i>	<i>Семінарські заняття:</i>	
	26	4
<i>Тижневе навантаження (год.):</i>	<i>Консультації:</i>	
<i>- аудиторне: 2</i>		
<i>- самостійна робота: 6</i>	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
<i>Форма підсумкового контролю: залік</i>		
<i>Мова навчання: українська</i>	<i>Самостійна робота:</i>	
	72	108

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни є усвідомлення принципів управління та керівництва сучасною школою; усвідомлення студентами змісту і методів керівництва шкільною справою; усвідомлення особливостей методичної роботи в сучасній школі; формування вміння керівництва навчально-виховною роботою в загальноосвітніх навчально-виховних закладах.

Метою вивчення дисципліни є: оволодіння студентами основами керівництва шкільною справою, до організації навчально-виховного процесу в спеціалізованих гімназіях, школах, коледжах, до керівництва науково-дослідницькою роботою та здатності до наукової творчості.

Передумови для вивчення дисципліни: оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін «Філософія», «Історія української педагогіки».

Міждисциплінарні зв'язки: проблематика курсу пов'язана з дисциплінами «Новаторські навчально-виховні заклади в Україні», «Педагогічні основи роботи з обдарованими дітьми», «Методика виховної роботи».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. Знання: знати основні принципи побудови системи освіти в Україні; структуру системи освіти; мету і завдання традиційних і альтернативних навчальних закладів, які функціонують в Україні; суть поняття «управління» освітою і школою»; структуру управління освітою в Україні і в сучасних загальноосвітніх закладах; особливості внутрішкільного контролю; зміст, методи, форми внутрішкільного контролю; особливості планування роботи школи; особливості і сучасні підходи до методичної роботи в школі.

2. Уміння: характеризувати основні принципи побудови і управління системою освіти в Україні; характеризувати зміст, форми і методи контролю в сучасній школі; визначати основні умови ефективного внутрішкільного керівництва; планувати роботу в школі; використовувати сучасні технології організації і проведення методичної роботи в школі.

3. Комунікація: використовувати набуті знання при веденні наукових дискусій з актуальних проблем в освітній діяльності; здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність); налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

4. Автономність та відповідальність: виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання з відповідної проблематики, виявляти самостійність і соціальну відповідальність, громадянські та патріотичні чесноти при виконанні функціональних обов'язків; створювати позитивний імідж професії, її статусу в суспільстві. Дотримуватись прийнятих рішень і нести відповідальність за їх результати.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)						Кількість годин (заочна форма навчання)							
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Тема1. Системний підхід в питаннях теорії і практики внутрішкільного управління.	4	2	2				10	4	2	2				15
2.	Принципи управління освітою. Планування роботи школи та класного керівника	4	2	2				10							15
3.	Освітня організація, її основні елементи.	8	4	4				10							10
4.	Система внутрішкільного контролю в навчально-виховних закладах освіти.	4	2	2				10	2		2				15
5.	Критерії оцінювання управлінської діяльності.	8	4	4				10	2	2					15
6.	Мотивація праці в менеджменті освіти	8	4	4				5							10
7.	Підвищення ефективності контрольно-аналітичної діяльності закладів та установ освіти	6	2	4				5	2	2					12
8.	Основні напрями поліпшення управління освітою	6	2	4				8	2	2					12
Проміжний контроль								4							4
Разом:		48	22	26				72	12	8	4				108

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. *Системний підхід в питаннях теорії і практики внутрішкільного управління.*

Наукові засади внутрішкільного управління. Гуманізація педагогічної взаємодії. Керівництво навчально-виховною роботою школи. Педагогічна етика директора школи.

Тема 2. *Принципи управління освітою. Планування роботи школи та класного керівника.*

Наукова організація праці в школі. Планування роботи школи і класного керівника. Шкільна документація.

Тема 3. *Структура управління освітою в Україні. Методична робота в школі.*

Органи освіти в Україні. Принципи побудови системи освіти в Україні. Характеристика основних типів навчальних закладів системи освіти. Основні форми методичної роботи в школі.

Тема 4. *Керівництво навчально-виховним процесом.*

Педагогічна рада і навчально-виховний процес у загальноосвітній школі. Система педагогічного контролю. Система роботи по підвищенню кваліфікації вчителів.

Тема 5. *Система внутрішкільного контролю в навчально-виховних закладах освіти. Критерії оцінювання управлінської діяльності.*

Особливості внутрішкільного контролю у школі. Освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні.

Тема 6. *Організація позакласної виховної роботи в школі.*

Основи діяльності класного керівника. Навчально-виховна робота з колективом класу. Діагностика в системі роботи вчителя. Педагогічне просвітництво дітей початкових класів.

Тема 7. *Вивчення, узагальнення, поширення і впровадження передового педагогічного досвіду. Наукова організація педагогічної праці.*

Передовий педагогічний досвід. Вивчення, узагальнення і поширення передового педагогічного досвіду. Втілення досягнень педагогічної науки у шкільну практику.

Тема 8. *Основні напрями поліпшення управління освітою.*

Концептуальний підхід до управління освітою як фактор поліпшення управління освітою. Оптимізація мережі освітніх закладів, її сутність. Критеріальні основи управління освітою. Кваліфікований підхід до оцінювання результативності управлінської діяльності. Комп'ютеризація управління освітою, її основні напрями. Підготовка, підвищення кваліфікації та атестація керівних кадрів освіти. Підвищення ефективності атестації закладів та установ освіти. Приведення діяльності органів управління освітою у відповідність до принципів системності та демократизації.

5.2. Тематика семінарських (практичних, лабораторних) занять.

Тема 1. Поняття про основні теорії систем.

Тема 2. Управління освітою як цілісна система.

Тема 3. Основні рівні управління освітою.

Тема 4. Директивні та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління освітою.

Тема 5. Середні загальноосвітні навчально - виховні заклади нових типів.

Тема 6. Основні типи вищих навчальних закладів, особливості їх діяльності.

Тема 7. Науково-методичне та нормативне забезпечення діяльності навчально-виховного закладу.

Тема 8. Система планування роботи школи в умовах інноваційної діяльності.

5.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин		Форми звітності
		денна	заочна	
1.	Підготовка до лекційних та семінарських занять	20	26	Конспект
2.	Підготовка до проміжного контролю	4	4	Модульна контрольна робота
3.	Виконання індивідуальних завдань: <ul style="list-style-type: none">- опрацювання наукових статей;- конспект першоджерел- підготовка реферату;- підготовка до презентації результатів дослідження.	10 10 10 18	16 20 18 24	Анотації наукових статей Конспект Реферат Презентація
	Всього:	72	108	

Теми для самостійного опрацювання

№ з/п	Теми	Кількість годин		Форми звітності
		денна	заочна	
1.	Тема: Розглянути і проаналізувати план роботи школи. Розробити анкету для випускника педвузу з метою виявлення його трудових намірів.	10	10	Зробити словник.
2.	Тема: Накреслити схему факторів формування кадрового потенціалу учителів.	10	10	(схеми, таблиці).
3	Тема: Стан управління інноваційною діяльністю у загальноосвітньому навчальному закладі (на прикладі школи, в якій навчалися).	10	10	Розробити модель проведення моніторингу якості освіти.
4	Тема: Нормативно-правова основа	10	10	Законспектувати нормативні документи (за

				списком).
5	Тема: Підготуйте та проведіть заняття (за вибором) «Апарат управління навчально-виховного закладу - вимоги до педагогічного менеджера».	10	10	Розробити схеми діагностики різних напрямів роботи в освіті
6	Тема: Перспективи розвитку менеджменту освітніх інновацій: основні напрямки та впровадження інноваційних технологій.	5	10	Дібрати методики для діагностики, якостей особистості.
7	Тема: Критерії оцінки творчо-пошукової та інноваційної роботи вчителів.	10	20	Розробити алгоритм педагогічного аналізу заняття.
8	Тема: Перелік обов'язкової ділової документації школи (на прикладі навчального закладу, в якому проводилась практика).	5	20	Програма дослідження за індивідуальними завданнями.
9	Тема: Підготовка та оформлення аналітичного звіту	2	8	Оформити звіт за результатами моніторингу.
	Разом	72	108	

Тематика індивідуальних (групових) завдань

Перелік наукових статей для самостійного опрацювання

1. «Менеджмент в освіті як соціально-психологічне визначення особистості в управлінській діяльності» Юрій Вологін, викладач Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (2016 р.).
2. «Трансформація освітнього менеджменту на етапі інноваційних змін» (Станіслава Раймондівна ПАСЄКА д.е.н., професор кафедри менеджменту та економічної безпеки Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького)

Тематика рефератів

1. Охарактеризуйте сутність використання системного підходу в управлінні освітою.
2. Сформулюйте основні ознаки системи та дайте визначення педагогічної системи.
3. Сформулюйте основні закони управління та обґрунтуйте різницю між законами та закономірностями управління.
4. Сформулюйте основні принципи управління освітою.
5. Назвіть основні методи управління освітою.
6. Розкрийте наявні погляди на виділення основних функцій управління в освіті.
7. Дайте визначення форм управління освітніми системами.
8. Розкрийте основні принципи планування роботи закладів і установ освіти.
9. Розкрийте особливості реалізації функції організації на різних рівнях управління освітою.
10. Проаналізуйте відмінності в дефініціях понять «контроль» і «моніторинг».

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю:* семінарські заняття, індивідуальні завдання.
- 6.2. *Форми проміжного контролю:* модульна контрольна робота.
- 6.3. *Форми підсумкового контролю:* залік.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, результати самостійної роботи з науковою літературою та першоджерелами, а також якість виконання студентом індивідуального завдання у вигляді реферату та його презентації.

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає два теоретичні питання, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння теоретичним матеріалом з сучасних теорій, а також вміння застосовувати ці знання при аналізі та проектуванні, проведення різних форм, формування принципово нового підходу до освітнього менеджменту.

Зразок варіанту модульної контрольної роботи:

1. Охарактеризуйте стратегічні завдання реформування вищої освіти України.
2. Програма навчання протягом усього життя – впровадження безперервного навчання: його суть, переваги, дієві заходи.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
------------------------------------	--	---

Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)
-------------------------------------	-------------------------------------	--------------------------------------

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Анотування наукових статей	5
Конспект першоджерел	5
Реферат	5
Презентація	5

Критеріями оцінювання *анотацій наукових статей* є вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені автором у статті. Критеріями оцінювання роботи з *першоджерелами* є здатність студента тезово розкрити зміст запропонованого матеріалу. Оцінювання *реферату* здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела. Критеріями оцінювання *презентації* є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Галіцина Л.В. Керівник: мистецтво стратегії і тактики /Людмила Галіцина.– К.: Шк. світ, 2010. – 128с.
2. Демчук В.С. Основи освітнього менеджменту. – К.: Ленвіт, 2007. – 263с.
3. Мармаза О.І. Інноваційні підходи до управління навчальним закладом. –Х.: Видав. гр. "Основа", 2004. – 240с.
4. Осовська Г.В., Осовський О.А. Менеджмент організацій: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2005. – 860с.

5. Менеджмент організацій. Учебн. пос. /Под.ред. д.э.н., проф. З.П. Румянцевой.- М.: ИНФРА-М, 1995. - 332с. (65.050я7 М50 – библ. ХНАМГ) 1, 2 1.
6. Менеджмент організацій: Підручник / За заг. ред. Л.І. Федулової.- К.:Либидь, 2004. – 448с. (65.050я7 М50 – библ. ХНАМГ).
7. Менеджмент організацій. Практикум. Навчальний посібник. – К.: Київ. нац. Торг.-екон. ун-т. – 2004. – 179с.
8. Менеджмент організацій: Навчально-методичні рекомендації щодо самостійної підготовки студентів з дисципліни спеціальності 7.050201 та 8.050201 «Менеджмент організацій» /Полонська Л.А., Фоломкина П.С. – Донецьк: ДонНУЕТ,2008. - 185с.
9. Сухомлинський В.О. Розмова з молодим директором //Вибр. твори: В 5-тит. – Т.4. –К.: Рад. школа, 1977. – С. 393-628.
10. Яцура В.В., Жук О.П. Менеджмент: Навчальний посібник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 444с.

10.2. Допоміжні джерела:

1. Даниленко Л. Менеджмент інновацій в освіті. – К.: Шк. світ, 2007.
2. Коломінський Н.Л. Психологія менеджменту в освіті: Соціально психологічний аспект: Монографія. – К., 2000. – 286с.
3. Крижко В.В. Теорія та практика менеджменту в освіті: Навч. посібник. Вид. 2-ге доповнене. – К.: Освіта України, 2005. – 236с.
4. Мармаза О.І. Менеджмент в освіті: секрети успішного управління. – Х.:Видав. гр. "Основа", 2005. – С. 6-105.
5. Мороз І.В. Менеджмент і маркетинг освіти: навчально-методичний посібник. – К.: Освіта України, 2009. – 192с.
6. Пікельна В.С. Управління школою. У 2 ч. – Х.: Вид. гр. "Основа", 2004.– Ч. 1, 2 – 112с.
7. Рэнди Гейдж 7 духовних законів вашого процвітання. /Пер. с англ. – СПб.: Издательство "ДИЛЯ", 2004. – 96с.
8. Сухомлинський В.О. Павлівська середня школа //Вибр. твори: В 5-ти т.– Т.4. – К.: Рад. школа, 1977. – С. 7-392.
9. Сухомлинський В.О. Розмова з молодим директором //Вибр. твори: В 5-ти т. – Т.5. – К.: Рад. школа, 1977. – С. 576-598.
- 10.Хочу бути успішним керівником / уряд.: Л.Галіцина, О.Коба. – К.:Шк. світ, 2008. – 128с.
- 11.Чотири тактики педагогічної підтримки дитини / Уряд.: А. Русаков,Н.Касіцина. – К.: Вид. дім "Шк. світ": Вид. Л.Галіцина, 2006 – 128с.
- 12.Шегда А.В. Менеджмент: Підручник. – К.: Знання, 2004. – 687с.
- 13.Щуркова Н.Е. Прикладная педагогика воспитания: учебное пособие. СПб: Питер, 2005. – 366.
- 14.Як зробити школу успішною: практичні кроки / Уряд. В.Зоц. - К: Шк. світ, 2007. – 128 с.

10.3. Інтернет-ресурси:

1. Друкер П. Задачи менеджмента в 21 веке.- М.: ИНТЕР, 2002. 1, 2 2.2. Рогожин С. В., Рогожина Т.В. Теория организации. Учебное пособие. – М.: «Экзамен», 2004 1, 2 2.3. Шершньова З.Э., Оброська С.В.
2. Ратушний Ю.М. Стратегічне управління: Навч.- метод посібник для самост. вивч. дисц.- К.: КНЕУ, 2001. 1, 2 2.4. Цифровий репозиторій ХНАМГ: <http://www.ksame.kharkov.ua> 1, 2 2.5. <http://www.management.com.ua/> 1, 2 2.6. <http://www.economics.com.ua/> 1, 2 2.7. <http://www.strategy.com.ua/>
3. Склярєнко Э.О. Парадигмы воспитания [Электронный ресурс] / uaua.info. – Режим доступа: [www/ URL: http://www.uaua.info/razvitiye/article-9366-paradigmyi-vospitaniya/](http://www.uaua.info/razvitiye/article-9366-paradigmyi-vospitaniya/). – [б.д.] – Загл. с экрана.

Нормативно-правові документи:

1. Закон України «Про загальну середню освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/651-14>
2. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
3. Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» [Електронний ресурс].
Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/875-12>
4. Закон України «Про охорону дитинства» [Електронний ресурс].
Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2402-14>
5. Закон України «Про професійно-технічну освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80>
6. Конвенція про права дитини, прийнята резолюцією 44/25 Генеральної Асамблеї ООН від 20 листопада 1989 року [Електронний ресурс].
Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_021